

טִיבוּ וַיִּקַּר מִלְכָּהוֹן.

בְּכָה רַבִּי פְּנֵחָם וַאֲמַר, בְּקִלְיָדָא דְקַלְדֵּיטִין, גְּלִיפִין דְאָמִיד
נְתוּזְרִיטָא, בְּכַד מְסַתְלָקִין הַיּוֹתָא. בְּמָטוּ מִינְךָ אֲשָׁלִים

פְּסוּקָא.

אָמַר, קוֹל הַמוֹלָה בְּקוֹל מַחְנָה. מֵאִי קוֹל הַמוֹלָה. הֲכִי תַנְיִנָן,
דְּכַד מְשַׁבְּחָן לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, כֹּל מְלָה דְאֵינּוּן
מְשַׁבְּחִין קַמֶּיהָ, כְּמְלָה דְתוֹשְׁבַחְתָּא דְמִשְׁרִיתָא דְיִשְׂרָאֵל,
כֹּד מְשַׁבְּחָן לִיהָ לְתַתָּא.

בְּעַמְדָם תְּרַפִּינָה בְּנִפְיָהֶן, הָאִי בְּעַמְדָם, כְּמוֹ (אִיּוֹב ל"ב) עָמְדוּ
וְלֹא עָנוּ עוֹד. דְּכַד הָאִי מִשְׁרִיתָא דְיִשְׂרָאֵל לָא
מְשַׁבְּחָן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַתָּא, מִיַּד תְּרַפִּינָה בְּנִפְיָהֶן.
מִתְרַפֵּן חִילִיּוֹן דְהָאִי כְּנוֹפְיָא קְדִישָׁא, וְלִית לְהוּ חִילָא
לְשַׁבְּחָא תוֹשְׁבַחְתָּא שְׁלִימְתָא קַמֶּיהָ.

וְעוֹד קָרָא אַחַר דְּמַסִּיעַ לְהָאִי, דְכָתִיב (יחזקאל א) וַיְהִי קוֹל
מֵעַל לְרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ וְגו', וַיְהִי קוֹל זֶה קוֹלוֹ שֶׁל
יַעֲקֹב. כְּשֶׁמְרַבֵּין בְּתַפְלָה לְהִיכֹן סְלָקָא, מֵעַל לְרָקִיעַ אֲשֶׁר
עַל רֹאשׁוֹ שֶׁל חַיִּית, שְׁשָׁם מְנַחַת תְּפִלָּתָן שֶׁל צַדִּיקִים.

וּכְשֶׁפּוֹסְקִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹלָם וְלְהַתְפַּלֵּל וְלְקַרֹּת בַּתּוֹרָה, מַה
כְּתִיב. בְּעַמְדָם, כְּלוֹמַר בְּשִׁתְיֻקוֹתָם מִהַתּוֹרָה
וּמִן הַתְּפִלָּה, תְּרַפִּינָה בְּנִפְיָהֶן שֶׁל הַחַיִּית בְּדַקְאֲמָרְן. אָמַר
לִיהָ, מָטוּל בֵּין אֲתִית לְמִשְׁמַע מְפוּמָּד, רוּחַ חֲכָמְתָּא,
שׁוּרְיָא, וְשִׁלְמָא דְלַעֲיִלָּא דִּיהָב בְּךָ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יָקוּוּ הַמַּיִם, בָּקוּ זֶה שְׁמַנֵּיחִים הָאוּמָּנִים
 לְבָנוֹת הַבְּנִיָּן, שְׁלֵא יֵצֵא חוּץ מִמֶּנּוּ לְכָאן וּלְכָאן. כִּד
 עֲשֶׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, קוּ לַמַּיִם, שְׁלֵא יֵצְאוּ מִשְׁפָּתָם לְכָאן
 וּלְכָאן. הֵדָא הוּא דְכִתְיִב, (איוב לח) וְאָמַר עַד פֶּה תִבְא וְלֹא
 תִסִּיף.

וְתֵאנָא, גְּבוּל הַגְּבִיל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַיָּם. וְאִי זְהוּ גְּבוּל.
 רַבִּי אָבָא אָמַר, זֶה הַחוּל, דְּכִתְיִב (ירמיה ה) אֲשֶׁר
 שָׁמַתִּי חוּל גְּבוּל לַיָּם. וּבְשֵׁרוּאִים זֶה הַחוּל, חוּזְרִים לְאַחֹר,
 וְאֵינָם יוֹצְאִים לְחוּץ, מֵאוֹתוֹ הֵקוּ שְׁנַתְּנָן לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא.

אָמַר רַבִּי יֶעֱחֵק, בֵּא וּרְאֵה כַּפָּה הוּא עֵיקְרָא דְעֵלְמָא מֵיָא,
 דְּהֵא שְׁמַיִם נְטִלוּ שְׁמָא מִנְהוּן, מִי"ם שְׁמַי"ם. וְלָפָה,
 אָמַר רַבִּי יֶעֱחֵק שְׁהוּסִיף הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמַּיִם אֵשׁ,
 וּבְרָא מִמֶּנּוּ הַשְּׁמַיִם, כְּלוּמַר, אֵשׁ וּמַיִם.

(* אָמַר רַבִּי יוֹדָאִי, לָאוּ הֵכִי, דְּהֵא מַחְבִּיבוּתָא דְקַמִּי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אֵיתְבְּרוּן שְׁמַיִם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשִׁפִּיר
 קִאָמַר רַבִּי יֶעֱחֵק, וְלֹא קִשְׂיָא, בְּמַאי דְאָמַר רַבִּי יוֹדָאִי. וְכַד
 תִּנְדַּע מַהוּ מַיִם, תִּנְדַּע עֵיקְרָא דְמִילְתָא.

וְכַד אָתָא רַבִּי בָא, עָאֵל לְקַמִּיהָ ר' יְהוּדָה וְר' חִיָּיא, אָמְרוּ
 לִיה, לֵימָא לָן מַר עֵיקְרָא דְחַד מְלָה, מֵאֵינּוּן רִזִּין
 עֵילְאִין, אָמַר, אֵימָא חַד מְלָה, וְטַב לְמַאן דִּיהוּי לִיה לְבָא
 לְמַנְדַּע.

אָמְרִין מָאָרִי דְרָזָא דְמִתְנִיתָא, דְהֵאֵי מֵאֵן דְבָעֵי לְמַנְדַּע
 וְלֹא־סִתְפְּלָא בְּלַבִּיה, מְחַכְמָתָא דְמִלְכָא עֲלָאָה, יִנְדַּע
 בְּקַדְמִיתָא מְהוּ מִים. וּמֵאֵן דְבָעֵי לְמַנְדַּע מְהוּ קְרִישׁוּתָא
 דְכוּרְסִיָּה, יִסְתַּכַּל בְּקִיּוּמָא דְמִלְתָא, דְכֻתִּיב (במדבר יח) בְּרִית
 מֶלֶח עוֹלָם הִיא. וּמִתְרִין אֱלִין, יִסְתַּכַּל בְּחַכְמָתָא קְדִישָׁא
 דְלַעֲיָלָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, מֵאֵן דְבָעֵי לְמַנְדַּע עֲנִינָא דְקִיּוּמָא דְעָלְמָא
 דִּין, לִינְדַּע עֲנִינָא דְמִלְחָא, דְאֵתְנַהֵיג מִשְׁמָשָׂא,
 דְאֵתְמַנֵּי תַחֲוֹתֶיהָ דְמָאָרִיָּה, וְיִנְדַּע מְהוּ, וְהִיד יִתְמַחֵי בְּמִיָּא,
 וְיִסְתַּכַּל בְּחַכְמָתָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַב, הֵינִי קְלוּדְטִי, דְזֻקְפִין בְּלוּדְטִיהוּן
 מִיָּא וּמִלְחָא, עֲנִינָא דְנְהוּרִיתָא, בּוֹצִינְתָא הוּוּת,
 לֹא־סִתְפְּלָא בְּחַכְמָתָא.

דְבַר אַחַר (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַיָּמִים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 אֶל מְקוֹם אֶחָד, רַבִּי פֶתַח, (תהלים צ) מְקוּלוֹת מַיִם רַבִּים
 אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם ה', מְקוּלוֹת מַיִם רַבִּים,
 כְּשֶׁאָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַמַּיִם, שְׂיִתְכַּנְסוּ בְּמְקוֹם אֶחָד,
 הָיוּ מְשׁוּטְטִים לְכָאן וּלְכָאן, וְנִתְגָּאוּ לְמַעְלָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בְּהֵאֵי שְׁעָתָא נָטְלוּ מִיָּא לְאַרְעָא, דְהוּוּת
 כְּנִים בְּהוּ, וְהוּוּ מְחַכְיִין לָהּ. אָמַר לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, לֹא כֵךְ, אֲלָא הַכְּנָסוּ בְּלַכֶּם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה
 הַיִּבְשָׁה. מִשְׁמַע דִּיבְשָׁתָא הוּוּת אַרְעָא קוּדָם, בְּלֹא לִיחֻוּתָא,

בֵּין מַיָּא. יִבְשָׁה לָא כְּתִיב, אֲלֵא הִיבְשָׁה.

וְהוּוּ מַיָּא אֲזֵלִין גְּבֵהִין וְנִחְתִּין, וּמִשְׁמַעִין קְלִיהוֹן לְסִיפֵי שְׁמַיָּא, עַד שְׁנַעַר בְּהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַכְּנִיסָם לְתֵהוּם, וְתַמָּן הִיא כְּנִישׁוּתָא דְּמַיָּא. וְעַד כְּעַן קְלִיהוֹן לָא שְׂכִידָ, וְקָרָא לְהוּ יָמִים. וְכֵד אֵינּוּן גְּבֵהִין תַּמָּן בְּאַתְרָא הַהוּא, אֲתֵבֵר תּוֹקְפִיהוֹן, וְנִחְתִּין וְלֵא נְפָקִין לְבַר, מִדְּחִילוֹ דְּתַקִּיפוּתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (שם) אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם הִי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְאִם כֵּן מַאי כְּתִיב אַחֲרָיו, עֲדוּתִיךָ נֶאֱמַנּוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ, מַאי בְּעֵי פְּסוּקָא דָּא, לְפִסּוּקָא דְּלַעֲיָלָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אָמַר דָּוִד, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲדוּת שְׁעֵשִׂיתָ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, הֵם אָמַת, לְהַעֲיֵד עֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם. דְּהָא תְּנִינָן, כָּל הַמַּעֲיֵד בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּכָל יוֹם, מוּבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֵּן עַה"ב.

וְאָמַר דָּוִד, אַתָּה הוּא שְׁעֵשִׂיתָ אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְעֵשִׂיתָ אֶת הַיָּם, וְהַיָּם הָיוּ מְכַסִּין אֶת הָעוֹלָם מִהַרְבּוּי שְׂבָבָהֶם, וְעֵשִׂיתָ לָהֶם שְׂיִתְכַנְסוּ בְּצַמְצוּם כָּלֵם אֶל מְקוֹם אֶחָד. כִּךְ יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׂשִׁכִינְתְּךָ שֶׁהִיא מְלֵאָה כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, שְׂתַצְמַצֵּם אוֹתָהּ בְּבֵיתְךָ, שְׂיִוִּתֶר רָאוּי הוּא לְהִיּוֹת שָׁם. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ, וְלֵא לְזִמָּן מוּעָט, אֲלֵא לְאוֹרְךָ יָמִים.

דְּבַר אַחֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַיָּם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל

מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיְבֻשָּׁה. ר' תְּנַחוּם פָּתַח בְּהַאי קָרָא, (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבַד וְאִין אִישׁ שָׁם עַל לֵב וְאִנְשֵׁי חֶסֶד נְאֻסִים בְּאִין מִבֵּין כִּי מִפְּנֵי הָרָעָה נְאֻסִי הַצְּדִיק. תַּמָּן תְּנִינָן, בְּשֵׁהקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּפֵל בְּעוֹלָם, וְרוּאָה שְׂאִין בְּנֵי אָדָם וּפְאִין, וְרִשְׁעִים הַרְבֵּה פּוֹרְחִים בְּעוֹלָם, אֲזִי עוֹשֶׂה דִין בְּעוֹלָם. אָמַר רַבִּי תְּנַחוּם, בְּעוֹבְדָא דְגוּפָא עִם נְשֻׁמְתָא, עֲבִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם דְּרָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק הָאִיד. אָמַר לֵיהּ, כִּי הָאִי גּוֹנָא, צְדִיקָא אִינוּן נְשֻׁמְתָא, וְחַיִּיבָא אִינוּן גּוּפָא, כִּד מְסַתְּפֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֻלְמָא, נְטִיל נְשֻׁמְתָא, וְאַשְׁתָּאֵר גּוּפָא לְסַרְתָּנָא דְבִשְׂרָא. וּמֵאִי נְטִיל, נְטִיל לְנְשֻׁמְתָא, דְּאִינוּן צְדִיקָא, וַיִּשְׁתָּאֲרוּן גּוּפָא דְּאִינוּן חַיִּיבָא.

אָמַר רַבִּי תְּנַחוּם, הֲדָא הוּא דְכִתְיֵב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָקוּן הַמַּיִם, אֵלּוּ הַצְּדִיקִים, הַנְּאֻסִים לְבֵית עוֹלָמָם, שְׂהִיא מְקוֹם אֶחָד מִיּוֹחַד לָהֶם לְמַעְלָתָם. וְכִד יתְכַנְשׁוּן לְעֻלְמָא דְאַתִּי, מֵאִי כְּתִיב, וְתִרְאֶה הַיְבֻשָּׁה, שְׂהֵם הָרִשְׁעִים, בְּלִי מַעֲשָׂה, שְׂאִין מִי שְׂיַגִּין עֲלֵיהֶם, וַיִּכְסֶה עֲלֵיהֶם. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, וַיִּרְאוּ כָּל הָעֵדָה כִּי גֹעַ אֶהְרֹן, אֵל תִּקְרִי וַיִּרְאוּ, אֲלָא וַיִּרְאוּ.

דְּהָא תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַב, וְאָמְרִי לָהּ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב, כָּל זְמַן שְׁתַּצְדִּיקִים בְּדוֹר, אִין מַדַּת הַדִּין יְכוּלָה לְשַׁלֵּט בָּהֶם. הֲדָא הוּא דְכִתְיֵב, (תהלים קו) וַיֹּאמֶר

לְהַשְׁמִידֶם לְוַלֵּי מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עֶמֶד בַּפְּרִיץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב
חַמְתּוֹ מֵהַשְּׁחִית. וּבִשְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת דִּין
בְּרָשָׁעִים, מְסַלֵּק הַצְּדִיקִים מִבִּינֵיהֶם, וְאִז עוֹשֶׂה דִין
בְּרָשָׁעִים.

מִשָּׁל לְמַדַּת הַדִּין, לְמַלְךְ שָׁהִיָּה לוֹ פֶּרֶדֶם, יוֹמָא חַד עָאֵל
לְגִינִיָּה, וְחָמָא דִּהוּוּ תַּמָּן בְּכוּלֵיהּ דִּרְדֵרִין סְגִיֵאִין,
אָמַר, אָנָּא בְּעֵי לְבַעְרָא לֹון מֵהָבָא, זְקַף עֵינוּהִי וְחִזָּא וְרֵדִין
טָבִין יֵיאִין. אָמַר, בְּגִינֵי אֵינוּן וְרֵדִין, אֲשַׁבּוּק כָּל הַדִּרְדֵרִין.
וְכַד יִהְבּוּ רִיחָא אֵינוּן וְרֵדִין, נָטַל לְהוּן וְעָקַר לְהוּן מִן גִּנָּא.
כִּיּוֹן דְעָקַר לְהוּן, אָמַר הָא עֵידָן לְאַעְקָרָא דִּרְדֵרִין דִּגִּנָּא,
וּלְבַעְרָא לְהוּ מֵהָבָא. כֶּךָ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל זְמַן
שְׁהַצְּדִיקִים בַּדוּר, אֵין נַעֲשֶׂה דִין בְּרָשָׁעִים. נִסְתַּלְקוּ
הַצְּדִיקִים מִבִּינֵיהֶם, אִז נַעֲשֶׂה דִין בְּרָשָׁעִים.

שָׁאֵל רַבִּי יַעֲקֹב לְרַבִּי אֶלְעָזָר, כִּד הָוִי אֲזִילִי בְּמַדְבָּרָא. אָמַר
אָנָּא בְּעֵי לְמַשְׁאֵל חַד שְׁאִילְתָּא, אִי לָאו הָוּה חֲטָאָה.
אָמַר לִיהּ יָאוּת אַנְתָּ לְמַשְׁאֵל בְּאוּרֵייתָא, מַה דַּאֲתָּ בְּעֵי
שָׁאֵל.

אָמַר, הָאִי דְאָמַר קָרָא, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. אִי
קוֹדֶם הַפְּעוּלָה הָוּה, יָאוּת הוּא וְשַׁפִּיר. אֲלָא מַה
דְּאָמַר לְאַחַר הַפְּעוּלָה, מִשְׁמַע דְּלֹא הָוּה יָדַע קוֹדֶם לְכַן עֵינָר
הַפְּעוּלָה וְתִיקוּנָה וְיוֹפְיָה. וּבִשְׁהִיָּתָה הַפְּעוּלָה נִגְמַרְתָּ, מִשְׁמַע
דְּהָוָה מְעֵינן בְּהּ כְּמוֹת שְׁהִיא עוֹמְדָת, וְאִזִּי הוּא אוֹמַר כִּי

טוב, דְּכַתִּיב וַיֵּרָא, וְאַחַר כֵּן אָמַר כִּי טוֹב.

אָמַר לִיה לָאו חֲטָאָה הוּא, וְאַתְּ צָרִיךְ לְמִשְׁאֵל דָּא. וְדָא הִיא
אֲזַהָרָה לְבַר גָּשׁ, דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּשִׁילְמוּד אָדָם
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, פְּעוּלְתוֹ שֶׁל כָּל יוֹם וַיּוֹם, אֵינן לוֹ לְשִׂאוּל
עַל מַה שְּׂאִינוּ מַצְווֹה, וְלוֹמַר פְּעוּלָה זֹו לְמַה גַּעֲשִׂית כֵּן
בְּדָמוֹת זֹו. וְזֹו גַּעֲשִׂית כֵּן בְּדָמוֹת זֹו. וְאָמַר לוֹ, תִּדְע לְמַה,
וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב לַעֲשׂוֹתוֹ, וְעַל בֵּן אֵל תִּשְׁאֵל יוֹתֵר.

וְעוֹד, כִּדִּי לְהַזְהִיר לְבָנֵי אָדָם, וּלְהוֹרוֹת לָהֶם הַדְרָךְ הַנְּכוּן,
כִּי גָלוּי וַיְדוּע לְפָנָיו הַפְּעוּלָה קוּדָם שִׁיעֲשֶׂה, וְלֹא רָצָה
לוֹמַר טוֹב הוּא זֶה, עַד גָּמַר הַמְּלָאכָה. וְכֵן אֵינן רְאוּי לְאָדָם
לְשַׁבֵּחַ הַדְּבָר עַד סִימוּ, שְׂמָא יִמְצָא בוֹ גִרְעוֹן וַיִּתְּבַדָּה,
וַיֵּאחֲזוּ בְּדַבְרֵיו.

אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה, בֵּן רְאִינוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, שְׁנַתֵּן הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֲזַהָרָה לְאָדָם לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ, אִף עַל פִּי שְׂלֵא
הִיָּה צָרִיךְ לוֹ, וְהַכֵּל גָּלוּי לְפָנָיו, אֲבָל כִּדִּי לְתַת אֲזַהָרָה
לְאָדָם, הוֹצֵרְךָ לַעֲשׂוֹת בֵּן. תָּא חֲזִי, דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית יח) אֵרְדָּה
נָא וְאֵרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָה הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָּלָה. וְכִי לֹא הִיָּה
גָּלוּי לְפָנָיו, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְדַעַת וְלַחְקֹר. אֲלֵא אָמַר רַבִּי
בְּרַכְיָה, מִכָּאן אֲזַהָרָה לְבֵית דִּין, שְׂאִין לָהֶם לְהַסְמֵךְ עַל
דַּעְתָּם, אֲלֵא יֵשׁ לָהֶם לְדַעַת וְלַחְקֹר וְלְדַרוּשׁ הָעֲנִין יָפָה.
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים יג) וְדַרְשֵׁת וְחֻקְרַת וְשִׂאֲלַת הַיֵּטֵב,
וְאֵינן לָךְ רִשׁוֹת לְהַסְמֵךְ עַל דַּעְתָּךְ.

(* עַד דְּהוּוּ יְתִבִי, חָמוּ לְרַבִּי אַבָּא דְּהוּוּ אֶתִי. אָמְרִי
מִמַּאֲרִיהוּן דְּמִתְנִיתִין אֶתִי. קָרִיבוּ גַבִּיה, שְׂאִילוֹ הָאִי
שְׂאִילָתָא.

אָמַר, כֶּךָ פְּסָקוּ מֵאֲרִי דְּמִתְנִיתִין, דְּכָל מַה דְּעֵבַד קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, עֵבַד לִיה בְּפִיקוּדוּי, עַל יְדָא דְּאִמְצָעִי.
אָמַר לְאַרְעָא עֵבִידִי כֶךָ, עֵבַדְתָּ כְּמָא דְּאַתְּפִקְדַת, וְלֹא
שְׁנַיָּא מִיְנִיה. אָמַר לְמִיָּא עֵבִידוּ כֶךָ, וְעֵבְדוּ מִיָּא עֵבִידְתְּהוּן
דְּאַתְּפִקְדוּ, וְלֹא שְׁנֹו מִיְנִיה. וְכֵן לְרַקִּיעָא כֶךָ פִּי הָאִי גְּוֹנָא.
וְכַד הָוּה עֵבִיד שׁוּם חַד מִנְהוּן עֵבִידְתִּיה כְּמָא דְּאַתְּפִקְדַת,
הָוּה חֲזִי לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּעֵבַד כְּהוּא גְּוֹנָא
דְּפִקִּיד לִיה, וְהוּא מְשַׁבַּח לִיה הוּא עוּבְדָא. הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים בִּי טוֹב. כְּלוּמַר וַיֵּרָא בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה,
שְׁעֵשְׂאוֹהוּ כְּמוֹ שְׁעֵזָה. וְהָיָה אֹמֵר בִּי טוֹב, כְּלוּמַר, בִּי טוֹב
עָשָׂה כְּמָה שְׁנַעֲטָנָה. וְהוּוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים בִּי טוֹב. אָמַר רַבִּי
יְעֻחָק, כְּלָהוּ שְׁפִיר אָמְרוּ, וְהָאִי מְלָה שְׁפִיר מִכּוּלְהוּן.

אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה לְרַבִּי יְעֻחָק, אִם בֶּן קִשְׁיָא מִילְתָּא דָּא מִכָּל
מַה דְּאַתְּמָר, דְּאִי חָבִי, הָוּה לִיה לְמִימַר הָאִי קָרָא,
(בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד.
מֵאִי אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. אָמַר רַבִּי יְעֻחָק, שְׁפִיר קְאָמְרַת.
אֲזִלוּ בְּתַרְיָה דְּר' אַבָּא, אָמְרִי לִיה הָאִי מְלָה, אָמַר לְהוּ,
שְׁפִירָא הִיא, וּקְרָא דָּא מְסִייעָא לָן. דְּכִתִּיב אֶת כָּל
אֲשֶׁר עָשָׂה, בְּכִלְל. וְלֹא נֶאֱמַר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ, דְּמִשְׁמַע

עַל אֵלֶיךָ אֲמַצְעִים דַּעְבַּד, דַּאֲפִיקוּ כָּל מַה דַּאֲתַפְקְדוּ, וְהָא
טַב. וּבְגִינִיָּה כְּתִיב אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה.

אָמַר רַבִּי חֵינָא, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב,
לְהֵיוֹתָם עוֹמְדִים תָּמִיד, בְּאוֹתוֹ קִיּוֹם, וּבְאוֹתוֹ הַדְּרֹךְ
שֶׁעָשָׂהוּ, וְשָׁלָא יִשְׁתַּנּוּ מִדְּרֹךְ זוּ לְעוֹלָם.

אָמַר רַב הוֹנָא אָמַר רַב, לְשָׁלֶשָׁה קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
שְׁמוֹתָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְאֵלוֹ הֵן: הַשָּׁמַיִם, וְהָאָרֶץ,
וְהַמַּיִם. הַשָּׁמַיִם מְנָא לָן, דְּכְתִיב (שם) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרְקִיעַ
שָׁמַיִם. הָאָרֶץ מְנָא לָן, דְּכְתִיב (שם) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיִבְשָׁה
אָרֶץ. הַמַּיִם מְנָא לָן, דְּכְתִיב (שם) וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים.
וְלָמָּה, לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כָּל מְלַאכְתּוֹ.

וּמַה שִׁיַּצָּא מֵהֶם, הִנִּיחוּ לְאָדָם, לְקַרְוֵא לָהֶם שְׁמוֹת. אָמַר
רַבִּי בְּרַכְיָה, כָּל מַה שֶׁהוֹצִיאוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אָדָם
הִרְאִישׁוֹן קָרָא לָהֶם שְׁמוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (שם ב) וַיִּקְרָא הָאָדָם
שְׁמוֹת לְכָל הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה.

פְּרַשְׁתָּא ה'. (שם א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב
מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ. רַבִּי יֶעֱחֵק

פְּתַח, (שיר השירים ב) עוֹרֵי צִפּוֹן וּבוֹאֵי תִימָן הִפְיַחֵי גַּנִּי יִזְלוּ
בְּשִׁמּוֹ יִבֵּא דוֹדֵי לְגַנּוֹ וַיֹּאכַל פְּרִי מִגְּדֵיו. רַבִּי אֲבָהוּ אָמַר,
כַּמָּה יֵשׁ לְאָדָם לְהִרְהַר בְּמַעֲשָׂיו, וּלְפַקֹּד אוֹתָם בְּכָל יוֹם,
הוֹאִיל וְנָתַן בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁמָה טְהוֹרָה, לְדַעַת
וּלְהַפִּיר לְבוֹרָאוֹ, וּלְהַסְתַּכַּל בְּנַפְלְאוֹתָיו שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּכָל

יום ויום.

וְתֵאנָא, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אַרְבַּע רוּחוֹת מְנַשְּׁבוֹת בְּכָל יוֹם,
מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם. רוּחַ מְזֻרְחָ מְנַשְּׁבֵת מִהַבְּקָר
וְעַד חֲצֵי הַיּוֹם. וְנִפְקֵי עִמֶיהָ מִהֵוּא אוֹצֵר הַחֲמֻדָּה. דִּתְנִן,
אוֹצֵר יֵשׁ לְמַעְלָה בְּשַׁעְרֵי מְזֻרְחָ, וְחֲמֻדָּה שְׁמוֹ. וַיֵּשׁ בּוֹ שְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים וְשִׁבְעִים וְחָמֵשׁ רוּחִין דְּאִסּוּוֹתָא לְעֵלְמָא.

וְהִינּוּ דִּתְנִן בְּמִתְנִיתָא דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מֵאִי דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב'
א) בִּקְרָא לֹא עָבוֹת, כְּלוּמַר כִּשְׁהוּא בִּקְרָא, מֵאֵן דְּאִית
לִיה מְרַעִין וְחֲלָיִים, אֵינּוּ נִלְכָּד בְּעָבוֹת.

אָרִיב"ז, יֵשׁ מְלֶאכֶד מְמוּנָה, מִהַבְּקָר וְעַד חֲצֵי הַיּוֹם, כִּי הוּא
רוּחָא דְאֵתִי מִמְזֻרְחָ, וּמִכֵּאֵל שְׁמוֹ, שֶׁהוּא מְמוּנָה
לְצַד מְזֻרְחָ. וְאָרִיב"ז הוּא מִיכֵאֵל, דְּכְּתִיב בֵּיה (שְׁמוֹת לב) הִנֵּה
מְלֶאכֶי יֵלֶךְ לְפָנֶיךָ. בְּאִשְׁנַחוּתָא תִּשְׁבֹּת, מִיכֵאֵל מְלֶאכֶי.
וְדָא הוּא דְאָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁהָ, הִנֵּה מְלֶאכֶי יֵלֶךְ
לְפָנֶיךָ. כְּלוּמַר, הִנֵּה מִיכֵאֵל יֵלֶךְ לְפָנֶיךָ.

וְתֵאנָא, כְּשֶׁרוּחַ מְזֻרְחָ מִתְעוֹרֵר לְעֵאֵת לְעוֹלָם, מֵאֵן דְּאִזִּיל
בְּאוֹרְחָא, וַיְכּוּיֵן רוּחִיהָ לְהֵאִי עֲנִינָא. כָּל בְּרַבְתָּא
דְּבְרָכִין לִיה, מִתְקַיֵּמַת בְּהֵיִא שְׁעֵתָא. וַיְהִי חֲדֵי כָּל הַהוּא
יומא.

רוּחַ מְעַרְב, מְנַשְּׁבֵת מִחֲצֵי הַיּוֹם עַד הַלֵּילָה, וְנִפְקֵי עִמֶיהָ
מֵאוֹצֵר מְעִין, ד' מָאָה וְשִׁתִּין וְחָמֵשׁ רוּחִין, לְאַפְרָחָא
עֲשָׂבִים וְאֵילָנִים וַיְבוּלִים. וְתֵאנָא, מְלֶאכֶד מְמוּנָה מִחֲצֵי הַיּוֹם

עַד הַלֵּילָה, וּרְפָאֵל שְׁמִיָּהּ, וְהוּא מְמוּנָה לְעַד מְעַרְב.
 אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן פִּזְי, אִם בֶּן קוֹשֵׁיָא אֵיכָא הֲבֵא, דְּהָא תְּנִינָן
 מִלְּאָךְ הַמְּמוּנָה עַל הָרְפוּאָה, רְפָאֵל שְׁמוֹ, וְאִמְרַת
 דְּאַסְוּתָא אֲתִי מִמְּזַרְחָ, וּמִיכָאֵל מְמוּנָה עָלָיו.

תָּא שְׁמַע, אַרְיִב"ז, כָּל עוֹבְדוּהִי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גַּבִּי בְּנֵי
 נְשָׂא, מְטוּל דִּישְׁתְּמוּדְעוּן לִיָּה, דְּהוּא מְחִי, וְהוּא מְסִי,
 וְלֹא יִשְׁוִין בְּנֵי נְשָׂא לְבִיָּהוּ לְמִלְּאָכָא, וְלֹא לְרַבְרַבְנָא. וּבְגִין
 כְּךָ מַחְלִיף עֵידָנִין וְזַמְנִין, דְּלֹא יִמְרוּן מִלְּאָכָא פְּלוּנֵי עַבְד
 לִיָּה הָאִי, אֶלְא כּוֹלָא בִּידֵיהּ.

וּלְפִיכֶךָ מַחְלִיף רוּחִין, עַד דִּישְׁלוּ קַמִּיָּה, וַיְתוּבוּן. וּכְדִין
 יִפְקוּד לְאַסְוּתָא לְמַשְׁרֵי עֲלוּהִי, וְהוּא מִלְּאָכָא
 דְּאִתְּפַקֵּד עַל אַסְוּתָא, עֲבִיד מַה דְּאִתְּפַקֵּד, מְרַעוּתֵיהּ
 דְּמַרְיָה.

וְתָא חַזִּי, רַחֲמֵנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא מְחִי לְבַר נְשָׂא,
 עַד דְּסַלְקֵי עוֹבְדוּהִי בְּמִתְקַלָּא בְּבִי דִינָא דְלֵעִילָא,
 וְהוּא דְאִתְּמַנֵּי עַל דִּינָא הוּא מִיכָאֵל. וְרַחֲמֵנוּתָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּאָף עַל גַּב דְּבְגִינֵיהּ מְטָא לִיָּה דִינָא בִּידֵיהּ,
 בְּדִינָא. מְמַטֵּי לִיָּה רוּחָא דְאַסְוּתָא בְּכָל יוֹמָא, עַד דִּיכְשַׁר
 אִינְשׁ עוֹבְדוּהִי, וַיְתוּב מִנֵּיהּ קַמִּי מְאָרִיָּה, וּכְדִין מְשַׁדֵּר לִיָּה
 אַסְוּתָא עַל יְדוּהִי דְּהוּא שְׁלִיחָא דְמַמְנָא עֲלוּהִי.

רוּחַ דְרוּם מְנַשְׁבֵּת מִרִּישָׁא דְלִילָא עַד פְּלָגוֹת לִילָא, וְנִפְקוּ
 עִמֵּיהּ מִהוּא אוֹצֵר הַחֲמָדָה, מְאֵתָן וְשַׁבְעִין וְחַמֵּשׁ

רוּחִין, לְדַשְׁנָא אַרְעָא, וּלְחַמְמָא קְרִירוּתָא. וּמְלַאךְ מְמוּנָה
עָלָיו, וְאוּרִיאל שְׁמִיה, וְהוּא מְמוּנָה לְעַד דְּרוּם, בְּהָהוּא
רוּחָא. וְהָהוּא רוּחָא כְּבָדָא עַל בְּנֵי מַרְעִין, וְדַחְקִין בֵּיה, וְהוּא
טַב לְעֵלְמָא. וְתַאנָא, בְּהָהוּא זְמַנָא דִּינִין לְחַיִּיבָא בְּנוּרָא
דְּגִיהֶנּוּם, וְכַל עֵלְמָא שְׂכָבִין, וְהוּזִים בְּשִׁנְתָא, וְלִית מֵאן
דְּמַצְלֵי עֲלֵיהֶן.

רוּחַ צְפוֹן מְנַשְׁבֶּת מַחְצֵי הַלְיָלָה עַד הַבֶּקֶר. וְתַאנָא, תִּלְתַּת
מָאָה אֲלָפִין רוּחִין וְעֵלְעוּלִין אֲתִיִּין עִמֶיהָ, וְהוּא קָשָׁה
מִכְּלָהוֹן לְכוּלָא. וְטַב לְבְנֵי מַרְעִין, מִסְּגִיאוֹת קְרִירוּתָא
לְחַמִּימוּתָא סְגִיָא דִּי בְהוּן.

וְתַאנָא, אַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בֵּיה שְׁעֵתָא, נָפַק קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מֵאִינוּן עֲלָמִין סְגִיָאִין דְּכִסְיָה בְּהוּ, וְאֲתִי
לְאַשְׁתַּעֲשָׂעָא עִם צְדִיקָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן, וְקַל פְּרוּזָא פְּרִיז
קְדָמוּהִי, וְאָמַר, עוֹרֵי צְפוֹן וּבּוֹאֵי תִימָן. כְּלוּמַר עוֹרֵי רוּחַ
צְפוֹן, וְאִיתְעַר לְמִיתֵי לְעֵלְמָא וְלֵאפְתָא בְּבוּסְמֵיָא דְּעֵדֶן.
הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) הִפִּיחֵי גְּנֵי יְזֵלוּ בְּשָׁמַיּוֹ.

דְּתַאנָא בְּזִמְנַן שְׁרוּחַ צְפוֹן מְנַשְׁבֶּת בְּחֵצֵי הַלְיָלָה, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס בִּגְזֵן עֵדֶן, כָּל הַבְּשָׁמִים, וְכַל
הָאֵילָנוֹת שְׂבִגְנַן עֵדֶן, עוֹלִים רִיחָם, וּמְזַמְרִים לְפָנָיו. דְּכְתִיב,
(דְּבָרֵי הַיָּמִים א טז) אֲזַ יִרְנְנוּ עַצֵּי הַיַּעַר מִלְּפָנֵי ה'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
הָאֵי יַעַר, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם
דְּבָשִׁי.

וְכָל הַעֲדִיקִים כָּלָם נִהְיִין מִזֵּיו אֲסֻפְקֵלְרִיא שֶׁל מַעֲלָה,
 וְנִיזוּנִין מִמֶּנּוּ, וּמְזַמְרִין לְפָנָי יוֹעָרָם בְּגֵן עֵדֶן. הֲדָא הוּא
 דְכַתִּיב יָבֵא דוּדֵי לָגְנוּ וַיֹּאכֵל פְּרִי מִגְּדֵיו. אָמַר רַבִּי מְנַחֵם,
 מֵאֵי יֹאכֵל, סֵלְקָא דְעֵתִין דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יֹאכֵל. לָאו
 הָכִי, אֲלֵא כִּמְאֵן דְאָמַר יִיְתִי שׁוּלְטָנָא דְבֵיתָא וַיֹּאכֵל
 אוֹשְׁפִיזָא, כִּד כְּתִיב יָבֵא דוּדֵי לָגְנוּ, כְּלוּמַר, כְּשִׁיבֵא דוּדֵי
 לָגְנוּ, יֹאכֵל הַמַּמְתִּין לוֹ. וַאֲיֹהֵוּ, פְּרִי מִגְּדֵיו. הֵם (* הַעֲדִיקִים,
 שֶׁהֵם פְּרִי מִגְּדֵיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

תָּנוּ רַבָּנָן, כְּשִׁמְתַחִיל רוּחַ צְפוֹן לְנֹשֵׁב, כָּל הַשָּׁמַיִם, וְכָל
 הָרְקִיעִים, וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְהָאוֹפְנִים, וְכָל צֶבֶא הַשָּׁמַיִם,
 כָּלָם מְזַדְעָזְעִים וּמִתְחַלְחָלִים, וּפּוֹצְחִים רִנָּה וְשִׁבְחָה, לְמִי
 שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, עַד שֶׁנִּכְנַס עִם הַעֲדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, וְזֵהוּ
 בְּחֻצוֹת הַלְיָלָה.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, הָאֵי מֵאֵן דְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא אֵית
 בֵּיהּ, וְשִׁמְעַ קַל תְּרַנְגוּלָא קְרִי בְּפִלְגוֹת לִילְיָא, דְאָמַר
 רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, בְּפִלְגוֹת לִילְיָא, כִּד עֵייל קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, זִיקָא דְאִשָּׁא נָפִיק מִבֵּין גְּלַגְלֵי חַיּוֹתָא,
 וְאֵזִיל בְּכָל עֲלָמָא, וְנוֹגַע תַּחּוֹת גְּדַפוּהֵי דְתְרַנְגוּלָא, וּבְהָהִיא
 שַׁעֲתָא, בְּדַחִילוּ מְקִישׁ גְּדַפוּי דָּא עִם דָּא, וְקֹאֲרִי, וְדָא הוּא
 בְּפִלְגוֹת לִילְיָא.

וּמֵאֵן דְאֵית לִיהּ סוּכְלָתְנּוּ בְּלַבּוּי, וַיִּתְעַר וַיְקוּם לְאַתְעַסְקָא
 בְּאוּרֵיתָא, אֵזִיל קְלִיָּה וַאֲשַׁתְמַע בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, וַאֲצִית

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַדִּיקָא אָמְרִין לֵיהּ, מָאֲרִי עֲלָמָא. מָאֲן
 הוּא דָא. וְהוּא אָתִיב וְאָמַר פְּלַגְיָא, וְנִשְׁמַתָּא קִדְיִשָׁא דְאִית
 בֵּיהּ, לְעֵי בְּאֹרֵייתָא, אַעֲזִיתוּ כּוּלְכוּ, דְּהֵאִי נִיחָא קִדְמָאִי,
 מִכָּל שִׁירְתָּא וְתוֹשְׁבַחְתָּא, דְּאָמְרִין לְעִילָא.

הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שם ח) הַיּוֹשֵׁבֶת בַּגִּנִּים. כְּלוּמַר, נִשְׁמַתָּא
 קִדְיִשָׁא דְאִתְּ יִתְבָּא בְּהַהוּא עֲלָמָא, בֵּין גְּנוּתָא
 וְטַנּוּפָא, וְאִתְּ עֶסְקַת בְּאֹרֵייתָא. בְּשַׁעְתָּא דָא, חֲבָרִים
 מִקְשִׁיבִים לְקוּלְךָ, שְׁהוּא עָרַב. וְהוּאִיל וְכוּן, הַשְּׁמִיעִי וְהַרְיִמִי
 קוּלְךָ בְּתוֹרְתִי, וְאִתְּן לְךָ שְׂכָר חֶסֶד בְּעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי תַנְחֻם, בַּא וְרֵאָה, דְּוֹד הָוּה יָדַע הֵיא שַׁעְתָּא.
 דְּתַנּוּ, כְּנֹר הָיָה תְלוּי לְמַעְלָה מִמַּטָּתוֹ שֶׁל דְּוֹד,
 וּכְשֶׁהָיָה חֲצוֹת לַיְלָה, רוּחַ צְפוֹנִית בָּאָה וּמְנַשְׁבֶּת בּוֹ, וּמִיָּד
 הָיָה קָם וּמִתְגַּבֵּר בְּשִׁירוֹת וְתוֹשְׁבַחוֹת. דְּכַתִּיב (תהלים נז) עוֹרָה
 כְּבוֹדִי עוֹרָה הַגָּבֹל וְכְנֹר אֲעִירָה שָׁחַר.

אָמַר רַבִּי זִירָא, מָנָא לָן דְּרוּחַ צְפוֹנִית מְנַשְׁבֶּת בְּכְנֹר. אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק, מִהָבָא, כְּתִיב הָבָא עוֹרָה כְּבוֹדִי, וְכַתִּיב
 הָתָם עוֹרֵי צָפוֹן. מַה לְהֵלֵן צָפוֹן, אַף כָּאֵן צָפוֹן. וְהוּוּ צִיִּיתִין
 לֵיהּ בְּכָל לַיְלִיא, קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכָל צַדִּיקָא דִּי בְּגִנְתָּא
 דְּעַרְזָן, וְנָה הוּא בְּחַצֵי הַלְיָלָה.

תַּנּוּ רַבְּנֵין, עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גֵּן עַדְן לְמַטָּה בְּאֶרֶץ,
 וְהוּא מְכוּוֹן כְּנֶגֶד כְּסֵא הַכְּבוֹד, וּפְרוּכַת, הַקְּרַח הַנּוֹרָא.
 וְתַאנָּא, מְקוּם יְדוּעַ יֵשׁ עָלָיו, אֲשֶׁר לֹא שָׁלְטָא בּוֹ עֵין נְבִיא

לְרֵאוֹת, לֹא בַמַּחֲזָה, וְלֹא בַמְרֵאָה, וְעַדֵּן שְׁמוֹ, דְּכַתִּיב (ישעיה
 סד) עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זּוֹלָתְךָ.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מֵאוֹתוֹ עַדֵּן שְׁלַמְעֵלָה, מִמֶּנּוּ נִיזוֹן אוֹתוֹ
 הֲגֵן שְׁלַמְטָה הַיְמָנִי, וּמִתְדַשְׁנִים מִשָּׁם כָּל הָאֵילָנוֹת
 וְכָל הַיְבוּלִים, וְכָל הַצְּמִחִים שְׁבִנָּן.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, מִנְטֹף אוֹתוֹ עַדֵּן
 שְׁלַמְעֵלָה מֵעַל הֲגֵן, מִכָּל רֵיחֵינּוּ טָבִיב, וְזֹהָרִין עֲלֵאִין,
 וְהַנָּאוֹת וְכִסּוּפִין, וּמַהֲהוּא רֵיחָא וְכִסּוּפָא וְהַנָּאוֹתָא דְנַחֲתָא
 עֲלוּהִי, מִתְנָן כָּל עֲלָמָא מִיְיָהּ.

וְתַאנָּא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּשֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תְּדַשָּׂא
 הָאָרֶץ דְּשָׂא, מִיַּד הַצְּמִיחָה הָאָרֶץ כָּל יְבוּלִין, וְכָל
 דְּשָׂאִים, וְכָל אֵילָנוֹת שְׁבִנָּן עַדֵּן בְּתַחֲלָה. וְאַחַר כֵּן הַצְּמִיחָה
 לְכָל הָעוֹלָם. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָאָרֶץ הַצְּמִיחָה לְכָל הָעוֹלָם,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַצְּמִיחַ לָגֵן עַדֵּן. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב,
 (בראשית ב) וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאָרֶץ הַצְּמִיחָה הַכֹּל, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בִּירַר כָּל דְּמַעְלֵי מְנִיָּהּ, וּשְׁתַּלָּן בִּנְיָן עַדֵּן. וּמִמָּה דְנַחֲתָא
 מֵעַדֵּן, כָּלָם נִזְוָנִים, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קד) יִשְׁפְּעוּ עֲצֵי
 ה' אֲרָזִי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יְקַנְנוּ. מֵאֵן אֵינּוֹן
 צִפְרִים, אֵלִין אֵינּוֹן צִדִּיקָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד לְהוּ
 גְּדַפִּין בְּצִפְרִין, לְאִתְעוּפָא לְעֵילָא, בְּמַנְדַּע וְסוּכְלָתָנוּ,
 וְלִסְלָקָא לְהוּ לְהַהוּא אַתְר דְּנִגְנִיו לְהוּ,*) דְּכַתִּיב בִּיהַ עֵינַי לֹא

רֵאֲתָה אֱלֹהִים זֹולְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הוֹלִידָה הָאָרֶץ דְּשָׂאִים הַמְּגַדְלִים לְאַחַר
כֶּךָ, וְצוּמְחִים, לַעֲשׂוֹת צוּרְךָ הָעוֹלָם. וְכָל הָעֹשְׂבִים שֶׁל
רְפוּאָה לְרַפְאוֹת בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת, כֻּלָּם הוֹלִידָה וְהַצְמִיחָה
הָאָרֶץ בְּבַת אַחַת.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם, בּוֹ בִּיּוֹם שֶׁנִּבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
בּוֹ בִּיּוֹם עָשׂוּ כָּלֶם תּוֹלְדוֹתָם. וְלֹא חָסַר מֵהֶם כָּלוּם.
מִשְׁמַע דְּכַתִּיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ.
וְאִמְתִּי נַעֲשׂוּ תּוֹלְדוֹת אֱלֹהִים. בִּיּוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אָרֶץ
וְשָׁמַיִם. דִּיִּיקָא, בּוֹ בִּיּוֹם נַעֲשֶׂה כָּל צְרִכֵי הָעוֹלָם. וְלֹאֲחַר כֵּן
גִּילָה אוֹתָם, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְנָתַן טַעַם לְכָל דְּבַר וְדְבַר בְּאוֹתוֹ
הַיּוֹם שֶׁנִּתְגַּלָּה.

וְכֵן אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בּוֹ בִּיּוֹם שֶׁנִּבְרְאוֹת הָאָרֶץ, בּוֹ בִּיּוֹם
הוֹלִידָה וְהַצְמִיחָה כָּל תּוֹלְדוֹתֶיהָ, וְהָיוּ כָּלֶם גְּנוּזוֹת
תַּחְתֵּיהָ, עַד שֶׁאָמַר לָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹצֵא הָאָרֶץ.
תִּבְרָא הָאָרֶץ לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא תּוֹצֵא הָאָרֶץ, דְּבַר שֶׁהָיָה גְנוּז
בָּהּ, וְהוֹצִיאָהּ כָּל דְּבַר וְדְבַר, בְּאוֹתָהּ הַטָּבַע הָרְאוּי לָהּ
לְהוֹלִיד וּלְהַזְרִיעַ מֵהֶם כְּדוּמָה לָהֶם, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב
לְמִינָהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֶּךָ עֲשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָרֶץ, כַּנִּקְבָּה
זוֹ הַמְּעוֹבְרָת, וְאַחַר כֶּךָ מוֹצִיאָה עוֹבְרָה מִמֶּנָּה. כֶּךָ
הֵיטָה הָאָרֶץ, בְּשַׁעֲהָ שֶׁנִּבְרְאוֹת נִתְעַבְּרָה מֵהִיסוּדוֹת כָּלֶם

שֶׁנִּכְנְסוּ בָּהּ, וְהֵם הוֹצִיאוּ כָּל תּוֹלְדוֹת שְׁלֵה.

אֲרִ"י בְּוֹרְדִין שֶׁל שְׁלֵיָא דְאִשָּׁה, דְּמִלְיָאן מִן זִרְעָא דְּבֵר נָשׁ,
 דְּאִית בֵּיה הִיסוּדוֹת כְּלָם, כְּךָ הָאָרֶץ, בּוּ בִיּוֹם
 שְׁנַבְרָא, בּוּ בִיּוֹם נִתְעַבְרָה, מְכַל מַה שְׁהוֹלִידָה, דְּכְתִיב
 (בראשית א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
 וּמִיַּד וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְהוֹ וְנִהוּ וְחִשְׁדָּ וְרוּחַ. הָרִי בְּכַאן אֲרַבְעָה
 יְסוּדוֹת, שָׁהֵם: יֵשׁ. מַיִם. רוּחַ. חִשְׁדָּ. וְאֵלּוּ הוֹלִידוּ כָּל
 תּוֹלְדוֹתֶיהָ, וּמֵאֵלּוּ נִתְיַסְדּוּ פּוֹלָם. וְכָל הַתּוֹלְדוֹת נִתְהוּוּ,
 מִכַּחוֹת אֵלּוּ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּעוֹצֵיתָא דְאֲרַעָא, מִלְיָאן זִרְעָא כְּנִקְבָה,
 מֵאֵינּוֹן מֵיָא דְלַעִילָא, וּמִתְעַבְרַת מִנִּיָּהוּ כְּנוֹקְבָא
 דְּמִתְעַבְרָא מִן דְּכוּרָא.

שָׁאֵל רַבִּי חֲנִי לְרַבִּי דּוֹסֶתָאִי, אָמַר לֵיהּ, הָא כְּתִיב (שם)
 וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מְזֵרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה
 פְּרִי לְמִינוֹ. אִי אֲרַעָא אֶפִיקַת אֵילָנִין וּפִירִין, מַה כְּתִיב
 לְאַחַר כֵּךְ, (שם) וְכָל שֵׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְכָל עֵשֶׂב
 הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח, וּמִשְׁמַע טָרֵם כְּתִרְגוּמוֹ.

אָמַר לֵיהּ, כְּךָ הוּא, אֲבָל כַּחוֹת לְהוֹלִיד בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן לֹא הָיָה
 לָהֶם. וּמִפְּנֵי מָה, מִפְּנֵי שְׁלֵא הַמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל
 הָאָרֶץ, וְאֵד לֹא הָיָה, שִׁיעֵלָה מִן הָאָרֶץ, שְׁאֵלְמָלֵא הָיָה כֵּךְ,
 כָּל כַּחוֹתָם הָיוּ לְהוֹלִיד וּלְהַצְמִיחַ. אֲבָל מִפְּנֵי זֶה לֹא הָיָה
 בְּאָרֶץ הַכַּחַת הַמּוֹלִיד.

רַבִּי יִצְחָק אָזַל לְגַבֵּי רַבִּי זִירָא. עָאֵל לְבֵיתִיהּ אֲשַׁכַּח דְּהוּהּ
מְטִייל בְּהוּא גִינָא. פִּתַּח וְאָמַר, (שופטים א) וּבְנֵי קִינֵי
חוֹתֵן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים. מָה חֲזוּ בְּנֵי יִתְרוֹ לְסַלְקָא
מִתַּמָּן.

דְּאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, שְׁקוּלָה הֵיִתָּה יְרִיחוֹ, כְּנֶגֶד כָּל
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מְרֹב הַתַּעֲנוּגִים שָׁהִיוּ בָּהּ. דְּאָמַר רַב
יְהוּדָה אָמַר רַב, לָמָּה נִקְרְאתָ שְׁמָה יְרִיחוֹ, עַל שֵׁם הָרִית.
אָמְרוּ בְּנֵי יִתְרוֹ, אֲנִן עָרִיכִין לְאַתְעֶסְקָא בְּאוּרֵיִתָא,
וְאוּרֵיִתָא אֵינָה עָרִיכָה תַעֲנוּגִים, נִיקוּם מִכָּאן לְטוֹרָא
וְנִתְעַסַּק בְּאוּרֵיִתָא.

אָמַר רַבִּי זִירָא, יְדַעְנָא עַל מָה אֶתְכּוּוּנְתָּ, אֲלֵא בְּנֵי יִתְרוֹ, עַד
כְּעַן לָא הוּוּ יְדַעֵי אוּרֵיִתָא, וְעָרִיכֵי לְטוֹרָא. אֲבָל אֲנָא
יְדַעְנָא בְּאוּרֵיִתָא, וְעָרִיכְנָא עֲחוּתָא לְשִׁמְעָתָא.
אָמַר לִיהּ, מַאי דְכָתִיב וַתּוֹעַז הָאָרֶץ דְּשָׂא. אָמַר לִיהּ,
הוֹצִיָּאָה הָאָרֶץ כָּל הַתּוֹלְדוֹת שָׁהִיוּ בָּהּ, וְשָׁהִיוּ גְנוּזִים
בָּהּ, לַחֲוִין. וְלֹא הָיוּ בָּהֶם כּוֹחוֹתֶם, עַד שֶׁהִמְטִיר הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל הָאָרֶץ, וְעַמְדוֹ כָּל הַתּוֹלְדוֹת בְּכַחֶם הַשְּׁלִימָה,
וּכְתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב.

(* פְּרַשְׁתָּא ו (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאוֹרוֹת בְּרַקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ. תַּמָּן תַּנְיִנָן, אָמַר רַבִּי יִצְחָק בַּר
יַעֲקֹב, מַאי דְכָתִיב, (שיר השירים ד) כְּלָד יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין
בָּהּ, תָּא חַזִּי, כְּשֶׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, עֲשָׂאוּ

מֵאוֹתוֹ הָאֹר הַנֶּאֱצֵל מִלְמַעְלָה. וּבְרָא הַשָּׁמַיִם, מֵאוֹתוֹ
הָרְקִיעַ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהֵכִינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָאוּ בַּתְּחִלָּה.
וְאוֹתוֹ הָרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל שְׂאֵר הָרְקִיעִים שֶׁנִּתְּהוּ מִמֶּנּוּ.
וְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, אוֹתוֹ הָרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל
הַמְּאוֹרוֹת, מֵאוֹתוֹ הָאֹר שֶׁמִּקְבֵּל מִלְמַעְלָה. וּכְשֶׁבְּרָא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ רְקִיעַ, נָטַל אֶת הַמְּאוֹרוֹת, וְהִנִּיחָם
בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, הִנְקָרָא רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. שְׂאוֹתוֹ הָרְקִיעַ, נִתְּהוּ
מִן הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב, הָרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן, הוֹלִיד הַשָּׁמַיִם
אֲשֶׁר תַּחְתָּיו. וְהַשָּׁמַיִם הוֹלִידוּ הָאֵי רְקִיעַ, וְנִקְרָא רְקִיעַ
הַשָּׁמַיִם. וְנָטַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַיַּי מְאוֹרוֹת, וְנִתְּנָם בּוֹ.
הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ
הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַיַּי מְאוֹרוֹת,
וְהִנִּיחָם בְּזֶה הָרְקִיעַ, לְהִיּוֹת מְמַשְׁלָה עַל הָאָרֶץ,
וּלְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת, וּכְשֶׁבְּרָאם, נָתַנוּ אוֹרָם שְׁנֵינָהֶם
בְּשׂוּה. אָמְרָה הַלְּבָנָה, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵינן לָךְ לְהִתְנַהֵג
בְּשְׁנֵי כְתָרִים בְּשׂוּה. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הַמְעִיט
אוֹתָהּ, וְהִינֵנוּ הַכַּפְּרָה שֶׁל שְׁעִיר רֵאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵה.
אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב, בְּכַמָּה דּוּכְתִי תִּנְיֵן דָּא, וְלֹא אֶתִּישְׁבָּא
בְּלִבָּאֵי עֲנִינָא. כִּד אֶתָּא רַב נַחְמָן, אָתוּ וְשִׁילּוּהָ,
אָמַר כְּמִשְׁמַעוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יַעֲקֹב, אֶתָּה רוּצָה

לְעֵבֹר עַל דְּבַרֵי חֲבֵרֶיךָ. אֲשֶׁתִּיךָ.

רַבִּי יוֹסִי בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא, אָתָּא לְמַחְמֵי לְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲתַנְיָהּ, נִפְקָא בְּרַתִּיהָ, וְשִׁקְלָא
יְדוּהֵי לְנִשְׁקָא. אָמַר לָהּ, לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצָמְךָ מִקַּמִּי
בְּעֵלֶיךָ, דְּאִיהוּ קַדִּישָׁא. שָׁמַע ר' אֶלְעָזָר, אָמַר בְּעַן אֲנָא
אֲדַבְרָנָא מְלָה חַד, דְּאִיהוּ מְרַגְלָא יְקִירָא, דְּאִיתְמַר עַל
סִיְהָרָא, בְּדַתְגִּינָן, דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְסִיְהָרָא, לְכִי
וּמַעֲטִי אֶת עֲצָמְךָ, דְּחַשְׁבַת סִיְהָרָא דְלָהּ אֲתִיְהִיב שׁוֹלְטָנָא.
אָמַר לִיהָ חָמוּי, אֲנָא כֶּךָ שְׁמַעְנָא, וְכֶךָ הוּא מִתְסַדֵּר בְּלַבָּאֵי,
בְּגִין דְּלֹא אַעֲבֵר עַל דַּעְתּוֹי דְּחֲבֵרֵיָא.

פִּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר פּוּמְבִיָּה וְאָמַר, (דברים לג) אֲשֶׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי
כְּמוֹךָ עִם נוֹשַׁע בְּה' מִגֵּן עֲזָרְךָ וְאֲשֶׁר תִּרְבַּב וְנִאֲוָתְךָ. וְכִי
נִאֲוָתְךָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל תִּרְבַּב הוּא. לֹא. דְּהָא תִּרְבַּב לְעֲשׂוֹ
אֲתִיְהִיבַת, דְּכְתִיב (בראשית כז) וְעַל תִּרְבֶּךָ תִּחְיֶה. אָבֵל
יִשְׂרָאֵל, לֹא.

אֲלֵא הָכִי שְׁמַעְנָא מֵאַבָּא, דְּאֵלִין אֵינּוּן תָּא חֲזִי, דְּכַד שְׁמַעִין
מְלָה, וְלֹא אֲתִיְשֵׁב בְּלַבְהוֹן, דְּאֵינּוּן מְגִיחִין דָּא עִם
דָּא, כְּאֵינּוּן דְּמְגִיחֵי קָרְבָּא בְּחַרְבָּא, וּבְעֵינִין לְקַטְלָא דָּא לְדָא.
וּמְלָה דָּא דְּאָמַר חֲבֵרָנָא, כֶּךָ הוּא, וְכֵן גְּזַרְנָא בְּרִזָּא
דְּמַתְנִיתָא דִּילָן, דְּכַד בְּרָא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְשִׁמְשָׁא וּלְסִיְהָרָא, גְּזַר עַל שְׁמִשָּׁא, דְּאֲתַחֲזֹר לְמַהוּי
שׁוֹלְטָנָא דְּעֲשׂוֹ. וְגְזַר עַל סִיְהָרָא, לְמַהוּי בְּעֵלְמָא דִּין,

שׁוֹלְטָנָא דִּיעֶקֶב. וּמִנֵּי עֲלִיהוֹן רַבְרַבִּין תַּקִּיפִין, עַד דִּייתוֹן
תַּרִּין אוּפִיִּיא אֵלֶיךָ.

וְהוּא רַבְרַבָּנָא, דְּאִתְמַנֵּי עַל סִיְהָרָא, בְּגִין אוּפָה דִּיעֶקֶב,
בְּעָא מִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּיתִיב שׁוֹלְטָנָא
לְסִיְהָרָא בְּעֶלְמָא דִּין, כְּלוּמַר לְאוּפָה דִּיעֶקֶב. אָמַר קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְכִי מָה בְּעִיָּא אוּפָה דִּיעֶקֶב, אֵלָּא לְעֶלְמָא
דְּאִתִּי, וְלִשְׁלֹטָאָה לְהוּ עַל כָּל עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. אֲבָל
בְּעֶלְמָא דִּין, לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עַצְמְךָ, וְאַשְׁתַּעֲבִידִי בְּגֻלוֹתָא,
לְמִזְבֵּי לְעֶלְמָא דְּאִתִּי.

כִּד אָתִי אוּפָה דִּיעֶקֶב, אִתְרַעְמוּ קַמִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עַל דְּאִתְנַטַּל מִגְּהוֹן שׁוֹלְטָנָא, וְאִתְיַהִיבַת לְעֶשׂוֹ. אָמַר
לְהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִי מָה אִתּוֹן בְּעָאן שׁוֹלְטָנָא
דְּעֶלְמָא דִּין, דְּהָא אֲנָא עֲרַבָּאָה לְשֹׁלְטָאָה לְכוּ לְעֶלְמָא
דְּאִתִּי, עַל כָּל הָאוּמוֹת. וּבְגִין כֶּךָ הִקְרִיבוּ עָלַי כְּפָרָה, כְּלוּמַר
עַל אוֹתָהּ הִבְטַחָה שְׂאֵנִי עֲרַב בּוֹ, הִקְרִיבוּ כְּפָרָה, וְאִתְעַסְקוּ
בְּאוּרֵייתָא, וְעָלִי לְתַת לְכֶם שְׂכָר טוֹב, וְעָלִי לְהַשְׁלִיט אֶתְכֶם
עַל כָּל הָאוּמוֹת, שְׁעַל כֶּךָ מִיעֲטַתִּי אֶת הַיָּרֵחַ בְּעוֹלָם הַזֶּה.
אָתָּא ר' יוֹסִי חֲמוּנִי, וּנְשָׁקִיה בְּרִישִׁיָּה, קָרָא לְבִרְתִּיה וְאָמַר
לָהּ, קוּטְפִינָא דְּגִהִירוֹתָא, וּבוֹעִינָא דְּאִיתְפְּרָשָׁא
בְּטַבְּוּוֹן, אִית גְּבָרָה, וְכַפָּא אֲנִת, וְכַפָּא חוּלְקָךָ, וְכַפָּא הוּא
חוּלְקִי בְּעֶלְמָא דִּין, דְּזַכִּינָא לְמַחְמִי כֶּךָ.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, זְכוּ יִשְׂרָאֵל, נְהִיר לְהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,